

TECHNIK LOTNISKOWYCH SŁUŻB OPERACYJNYCH 315406

KWALIFIKACJA WYODRĘBNIONA W ZAWODZIE

TLO.02. Obsługa operacyjna portu lotniczego i współpraca ze służbami żeglugi powietrznej

CELE KSZTAŁCENIA

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik lotniskowych służb operacyjnych powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji TLO.02. Obsługa operacyjna portu lotniczego i współpraca ze służbami żeglugi powietrznej:

- 1) monitorowania stanu infrastruktury portu lotniczego;
- 2) pozyskiwania oraz przekazywania informacji dotyczących działań operacyjnych w porcie lotniczym;
- 3) prowadzenia działań operacyjnych zgodnie z obowiązującymi procedurami w celu zapewnienia bezpieczeństwa operacji lotniczych;
- 4) współdziałania ze służbami żeglugi powietrznej;
- 5) współpracy z podmiotami uprawnionymi do prowadzenia działań w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, w tym ochrony portu lotniczego przed aktami nieprawnej ingerencji.

EFEKTY KSZTAŁCENIA I KRYTERIA WERYFIKACJI TYCH EFEKTÓW

Do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji TLO.02. Obsługa operacyjna portu lotniczego i współpraca ze służbami żeglugi powietrznej niezbędne jest osiągnięcie niżej wymienionych efektów kształcenia:

TLO.02. Obsługa operacyjna portu lotniczego i współpraca ze służbami żeglugi powietrznej	
TLO.02.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią	<ol style="list-style-type: none"> 1) posługuje się terminologią dotyczącą bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska 2) wymienia przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska 3) określa warunki organizacji pracy zapewniające wymagany poziom ochrony zdrowia i życia przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy 4) określa działania zapobiegające wyrządzeniu szkód w środowisku 5) opisuje wymagania dotyczące ergonomii pracy 6) rozróżnia środki gaśnicze ze względu na zakres ich stosowania
2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje instytucje oraz służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska 2) wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska
3) opisuje prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje przepisy prawa określające prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 2) wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 3) wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 4) wymienia uprawnienia pracownika wynikające z narażenia na choroby zawodowe
4) określa zagrożenia związane z występowaniem czynników szkodliwych w środowisku pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje czynniki szkodliwe w środowisku pracy 2) wymienia skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka 3) opisuje sposoby zapobiegania negatywnym skutkom oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka

5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia zasady organizacji stanowisk pracy związanych z użytkowaniem maszyn i urządzeń w porcie i na statku powietrznym 2) rozróżnia środki gaśnicze ze względu na zakres stosowania w portach i na statku powietrznym 3) rozróżnia rodzaje znaków bezpieczeństwa i alarmów 4) stosuje wymagania ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska podczas organizowania stanowisk pracy związanych z użytkowaniem maszyn i urządzeń na statkach powietrznych 5) określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami stosowanymi na statkach powietrznych 6) opisuje zasady organizacji stanowiska pracy podczas operacji manewrowych
6) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) przestrzega zasad doboru środków ochrony indywidualnej i zbiorowej w zależności od rodzaju wykonywanych zadań zawodowych 2) wykorzystuje podstawowe środki techniczne ochrony przed zagrożeniami 3) opisuje zasady udzielania pierwszej pomocy 4) korzysta ze środków ochrony indywidualnej oraz środków ochrony zbiorowej podczas użytkowania maszyn i urządzeń
7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego 2) ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego 3) zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku 4) układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej 5) powiadamia odpowiednie służby 6) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie 7) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar 8) wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji
TLO.02.2. Podstawy działania lotniskowych służb operacyjnych	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) charakteryzuje poszczególne rodzaje gałęzi transportu	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa rodzaje gałęzi transportu 2) rozróżnia rodzaje gałęzi transportu 3) wyszczególnia rodzaje infrastruktury przyporządkowane do poszczególnych gałęzi transportu 4) wymienia elementy infrastruktury punktowej i liniowej poszczególnych gałęzi transportu 5) rozróżnia infrastrukturę w poszczególnych gałęziach transportu

2) planuje przebieg procesu transportu	<ol style="list-style-type: none"> 1) gromadzi informacje związane z procesami transportu 2) określa zasady planowania procesu transportu 3) analizuje informacje potrzebne do wykonania procesu transportu 4) opracowuje schemat planowania procesu transportu 5) planuje proces transportu zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska w transporcie 6) stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony środowiska w transporcie
3) charakteryzuje rodzaje lotnisk, portów i terminali lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje lotniska i porty lotnicze 2) określa funkcje i rodzaje lotnisk i portów lotniczych 3) klasyfikuje rodzaje terminali lotniczych 4) rozpoznaje rodzaje terminali lotniczych
4) charakteryzuje elementy wyposażenia portów i terminali lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje elementy infrastruktury portów i terminali lotniczych 2) rozróżnia elementy infrastruktury portów i terminali lotniczych 3) rozpoznaje elementy wyposażenia portów i terminali lotniczych
5) stosuje zasady obsługi urządzeń wykorzystywanych w portach lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa urządzenia wykorzystywane w portach lotniczych 2) wyjaśnia sposoby i zasady stosowania urządzeń wykorzystywanych w portach lotniczych 3) wyjaśnia zasady obsługi urządzeń wykorzystywanych w portach lotniczych 4) obsługuje urządzenia wykorzystywane w portach lotniczych
6) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) używa technik informacyjnych stosowanych w transporcie 2) weryfikuje programy komputerowe pod kątem możliwości wykorzystania ich w zarządzaniu transportem 3) używa programów komputerowych wspomagających wykonywanie zadań zawodowych
7) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia cele normalizacji krajowej 2) podaje definicje i cechy normy 3) rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej 4) charakteryzuje normy stosowane w branży lotniczej 5) korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
TLO.02.3. Organizacja działań związanych z funkcjonowaniem portu lotniczego	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) rozpoznaje elementy infrastruktury portów lotniczych i terminali oraz charakteryzuje ich funkcje	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje elementy infrastruktury portu lotniczego i terminali 2) określa funkcje wyposażenia portu lotniczego i terminali 3) wyszczególnia możliwości zastosowania i przydatności elementów infrastruktury portu lotniczego i terminali
2) charakteryzuje warunki lokalizacji portów lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyznacza lokalizacje portów lotniczych

	<ol style="list-style-type: none"> 2) wymienia przepisy prawa dotyczące organizacji i wyposażenia portów lotniczych 3) określa uwarunkowania geograficzne i ekonomiczne dla lokalizacji portu lotniczego zgodnie z przepisami prawa
3) stosuje zasady bezpiecznej eksploatacji portów lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa funkcje stref portu lotniczego 2) sporządza listę zagrożeń występujących w działalności portu lotniczego 3) stosuje zasady eksploatacji portów lotniczych zgodnie z procedurami bezpieczeństwa 4) wyjaśnia znaczenie systemu zarządzania bezpieczeństwem (SMS – Safety Management System) w procesie bezpiecznej eksploatacji portów lotniczych 5) stosuje system zarządzania bezpieczeństwem (SMS)
4) stosuje zasady obsługi urządzeń eksploatowanych w portach lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa urządzenia stosowane w portach lotniczych 2) określa funkcje wyposażenia technicznego portów lotniczych 3) objaśnia zasady działania i użytkowania sprzętu i urządzeń do obsługi portu lotniczego 4) dobiera sprzęt do pracy w portach lotniczych
5) charakteryzuje podmioty działające w portach lotniczych i ich zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa zadania podmiotów działających na rzecz portów lotniczych 2) sporządza listę służb zaangażowanych w funkcjonowanie portu lotniczego 3) wyszczególnia rodzaje i zakres zadań służb lotniskowych 4) określa strukturę oraz funkcje lotniskowych służb operacyjnych działających w portach lotniczych 5) określa wymagania i zakres działań służb operacyjnych portu lotniczego 6) określa wymagania i zakres działań służb ratowniczo-gaśniczych 7) określa zakres działań personelu służb do świadczenia usług obsługi naziemnej (handlingowych)
6) rozróżnia podstawowe typy, rodzaje statków powietrznych oraz ich elementy konstrukcyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje statki powietrzne ze względu na ich rodzaje i przeznaczenie 2) klasyfikuje statki powietrzne ze względu na ich napęd 3) omawia budowę statków powietrznych, wyszczególniając ich elementy konstrukcyjne 4) wyjaśnia funkcje elementów konstrukcyjnych statku powietrznego 5) wyjaśnia zasady aerodynamiki i mechaniki lotu 6) charakteryzuje wpływ elementów konstrukcyjnych statku powietrznego na przebieg lotu
7) charakteryzuje zespoły, instalacje i wyposażenie stosowane w statkach powietrznych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wyszczególnia instalacje i rodzaje wyposażenia statków powietrznych 2) rozpoznaje zespoły, instalacje i wyposażenie statków powietrznych związane z obsługą naziemną w porcie lotniczym 3) określa funkcje zespołów napędowych i instalacji statków powietrznych 4) rozróżnia typy napędu statków powietrznych 5) wyjaśnia zasady działania napędów i instalacji statków powietrznych

	<ol style="list-style-type: none"> 6) definiuje funkcje instalacji samolotów 7) określa działania związane z obsługą naziemną w porcie lotniczym 8) opisuje proces obsługi naziemnej (handlingowej) samolotu
8) charakteryzuje napędy statków powietrznych oraz strefy ochronne dla jednostek napędowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje rodzaje silników lotniczych 2) wskazuje strefy niebezpieczne związane z tankowaniem statków powietrznych 3) określa strefy niebezpieczne wokół silników lotniczych
9) charakteryzuje oznakowania i napisy na statkach powietrznych	<ol style="list-style-type: none"> 1) interpretuje oznakowanie elementów samolotu 2) wyjaśnia znaczenie napisów umieszczonych na kadłubie, silnikach i pokrywach samolotu 3) rozpoznaje oznakowania i napisy stosowane na statkach powietrznych
10) charakteryzuje rodzaje informacji dotyczących działań operacyjnych związanych z funkcjonowaniem portów lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa źródła i sposoby oraz narzędzia stosowane do pozyskiwania informacji dotyczących działań operacyjnych w porcie lotniczym 2) posługuje się narzędziami stosowanymi do pozyskiwania informacji dotyczących działań operacyjnych związanych z funkcjonowaniem portów lotniczych 3) pozyskuje informacje dotyczące działań operacyjnych związanych z funkcjonowaniem portów lotniczych 4) wyjaśnia znaczenie kodów operacyjnych portu lotniczego 5) odczytuje informacje kodowane dotyczące działań operacyjnych w porcie lotniczym
11) charakteryzuje rodzaje zagrożeń związanych z obsługą portów lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) sporządza listę zagrożeń związanych z funkcjonowaniem portu lotniczego 2) różnicuje zagrożenia występujące w porcie lotniczym 3) identyfikuje zagrożenia związane z obsługą portów lotniczych 4) powiadamia odpowiednie służby o sytuacji zagrożenia w ruchu lotniczym za pomocą systemu powiadamiania alarmowego
12) stosuje przepisy prawa dotyczące eksploatacji portów lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) posługuje się międzynarodowymi i krajowymi przepisami prawa lotniczego dotyczącymi eksploatacji portów lotniczych 2) posługuje się przepisami prawa i normami krajowymi oraz międzynarodowymi dotyczącymi systemów ochrony w środowisku operacyjnym portów lotniczych 3) stosuje przepisy prawa dotyczące postępowania w sytuacjach kryzysowych
13) stosuje zasady bezpieczeństwa w porcie lotniczym	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje rodzaje zagrożeń w porcie lotniczym oraz ich skutki 2) identyfikuje metody zapobiegania zagrożeniom w porcie lotniczym 3) rozróżnia źródła zagrożeń występujących w portach lotniczych związanych z obsługą operacyjną 4) definiuje zasady współpracy służb bezpieczeństwa ze służbami operacyjnymi w sytuacjach zagrożeń 5) rozróżnia rodzaje metod zapobiegania zagrożeniom w portach lotniczych

	6) definiuje rodzaje zagrożeń dotyczące działalności operacyjnej portów lotniczych
14) charakteryzuje systemy ochrony w portach lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa zasady ochrony statków powietrznych i elementów infrastruktury w porcie lotniczym 2) definiuje systemy ochrony w portach lotniczych 3) identyfikuje procedury związane z ochroną w porcie lotniczym 4) stosuje zasady powiadamiania i alarmowania w sytuacjach zagrożeń bezpieczeństwa osób i mienia 5) posługuje się systemami technicznymi ochrony portu lotniczego 6) określa elementy infrastruktury związane z ochroną statków powietrznych 7) określa funkcje elementów wyposażenia technicznego służącego ochronie portu lotniczego 8) wykorzystuje systemy techniczne związane z ochroną portu lotniczego
TLO.02.4. Prowadzenie działań związanych z obsługą operacyjną w porcie lotniczym	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) posługuje się lotniskową dokumentacją operacyjną, mapami lotniczymi i planami lotnisk	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje międzynarodowe i krajowe akty prawne dotyczące organizacji i funkcjonowania portów lotniczych 2) odczytuje znaki i symbole stosowane na mapach lotniskowych 3) wyjaśnia znaki i symbole stosowane na mapach i planach lotnisk 4) posługuje się terminologią i skrótami stosowanymi w lotniskowej dokumentacji operacyjnej
2) przestrzega zasad korzystania z infrastruktury portów lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa zasady użytkowania elementów infrastruktury portu lotniczego 2) stosuje zasady poruszania się po polu manewrowym oraz polu ruchu naziemnego lotniska 3) określa skutki nieprzestrzegania zasad korzystania z infrastruktury portu lotniczego 4) przestrzega zasad dostępu do określonych stref lotniska, w szczególności do strefy zastrzeżonej 5) wyjaśnia skutki łamania reguł dostępu do stref zastrzeżonych lotniska
3) charakteryzuje metody oceny stanu technicznego elementów infrastruktury portu lotniczego	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia metody oceny stanu technicznego elementów infrastruktury portu lotniczego 2) ocenia stan techniczny elementów infrastruktury portu lotniczego 3) klasyfikuje rodzaje zanieczyszczeń i uszkodzeń nawierzchni dróg startowych i dróg kołowania a także płyt postojowych 4) dokonuje analizy stanu nawierzchni dróg kołowania pasów startowych 5) określa wpływ zanieczyszczenia bądź uszkodzenia nawierzchni na działalność operacyjną lotniska 6) objaśnia wpływ stanu nawierzchni dróg startowych i dróg kołowania na powstanie zagrożeń w działalności operacyjnej portu lotniczego 7) stosuje zasady oceny stanu technicznego elementów infrastruktury portu lotniczego
4) stosuje procedury operacyjne obowiązujące w portach lotniczych	1) interpretuje postanowienia dokumentacji operacyjnej portów lotniczych

	<ol style="list-style-type: none"> 2) objaśnia procedury operacyjne obowiązujące w portach lotniczych 3) wyjaśnia treść Instrukcji Operacyjnej Lotniska 4) stosuje procedury Instrukcji Operacyjnej Lotniska 5) stosuje procedury Planu Działania w Sytuacji Zagrożenia 6) używa informacji zawartych w Zbiorze Informacji Lotniczych 7) posługuje się informacjami zawartymi w Zbiorze Informacji Lotniczych
5) korzysta z systemów informacji stosowanych w lotnictwie	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje systemy informacji używane przez służby lotniskowe 2) planuje działania służb lotniskowych operacyjnych w oparciu o dostępne systemy informacyjne 3) używa informacji do realizacji zadań związanych z działalnością operacyjną służb lotniskowych 4) wykonuje zadania związane z działaniami służb lotniskowych operacyjnych z wykorzystaniem dostępnego systemu informacji
6) charakteryzuje rodzaje lotniskowych środków łączności stosowanych przez lotniskowe służby operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera środki łączności do rodzaju przekazywanej informacji oraz jej odbiorcy 2) określa zasady użytkowania lotniskowych środków łączności 3) stosuje lotniskowe środki łączności do przekazywania informacji 4) komunikuje się zgodnie z procedurami i zasadami posługiwania się lotniskowymi środkami łączności 5) stosuje alfabet Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO – International Civil Aviation Organization) w komunikacji radiowej 6) przygotowuje komunikaty radiowe 7) obsługuje urządzenia oraz środki łączności stosowane przez służby operacyjne portu lotniczego
7) stosuje zasady planowania działania związanego z obsługą operacyjną portu lotniczego	<ol style="list-style-type: none"> 1) planuje czynności obsługi operacyjnej portu lotniczego, uwzględniając wszystkie ograniczenia obowiązujące w czasie planowania 2) planuje działania służb operacyjnych ze służbami innych użytkowników portu lotniczego 3) planuje czynności agenta obsługi naziemnej, związane z obsługą statku powietrznego w szczególnych warunkach atmosferycznych 4) przygotowuje plany obsługi operacyjnej służb portu lotniczego 5) integruje działania różnych służb operacyjnych i użytkowników portu lotniczego 6) opisuje zakres działania i czynności operacyjnych agentów obsługi naziemnej 7) określa czynności obsługowe statków powietrznych realizowane przez agentów obsługi naziemnej
8) wykonuje czynności operacyjne zgodnie z procedurami obowiązującymi w porcie lotniczym	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje procedury postępowania w standardowych warunkach funkcjonowania lotniska 2) stosuje postanowienia dokumentacji operacyjnej służb lotniskowych dotyczące działań w warunkach szczególnych 3) posługuje się dokumentacją operacyjną, stworzoną na wypadek sytuacji szczególnej w porcie lotniczym

9) stosuje zasady współpracy z podmiotami działającymi w portach lotniczych	1) określa zasady współpracy służb operacyjnych w sytuacjach alarmowych 2) stosuje przepisy dotyczące funkcjonowania służb operacyjnych w warunkach normalnych i szczególnych 3) ustala plan współpracy różnych służb lotniskowych w warunkach normalnych 4) ustala plan współpracy różnych służb lotniskowych w warunkach szczególnych i kryzysowych 5) stosuje przepisy prawa dotyczące funkcjonowania służb operacyjnych w warunkach normalnych i szczególnych
10) wykonuje czynności związane z obsługą podróży oraz przeładunkiem towarów	1) planuje przebieg procesu załadunku i rozładunku bagaży, towarów i poczty 2) sporządza harmonogram czynności związanych z przeładunkiem bagaży i towarów 3) wskazuje sprzęt obsługi naziemnej potrzebny do realizacji zadań związanych z załadunkiem bagaży, towaru i poczty 4) dobiera urządzenia do przeładunku bagaży, towarów i poczty 5) ocenia prawidłowość wykonania załadunku bagaży, towaru i poczty 6) wymienia etapy procesu obsługi podróży planuje przebieg procesu obsługi podróży
11) określa zasady wykorzystania urządzeń stosowanych podczas działań operacyjnych	1) określa wyposażenie techniczne związane z obsługą portu lotniczego 2) wskazuje wyposażenie techniczne niezbędne do prawidłowego funkcjonowania portu lotniczego 3) określa środki łączności niezbędne dla zabezpieczenia operacyjnego portu lotniczego 4) stosuje środki łączności pozwalające na właściwą kooperację służb lotniskowych
12) planuje pracę służb eksploatacji pola ruchu naziemnego w cyklu całorocznym	1) określa działania służb eksploatacji pola ruchu naziemnego 2) określa wyposażenie służb eksploatacji pola ruchu naziemnego 3) wskazuje sprzęt niezbędny do prawidłowego funkcjonowania służb eksploatacji pola ruchu naziemnego 4) określa pojazdy i wyposażenie techniczne wykorzystywane podczas działań operacyjnych służb eksploatacji pola ruchu naziemnego 5) sporządza plan pracy służby eksploatacji pola ruchu naziemnego w warunkach normalnych
13) określa zasady wykorzystania sprzętu do utrzymania lotniska, z uwzględnieniem warunków meteorologicznych, natężenia ruchu i typów statków powietrznych	1) określa ilość i rodzaj sprzętu utrzymania lotniska w zależności od ilości i typów obsługiwanych statków powietrznych 2) określa rodzaj sprzętu do utrzymania lotniska w zależności od panujących warunków meteorologicznych i natężenia ruchu lotniczego 3) określa zasady i sposób prowadzenia prac w zależności od czasowej dostępności określonych stref i elementów infrastruktury lotniska 4) określa zasady prowadzenia prac w porcie lotniczym z uwzględnieniem zmiennych warunków dostępności stref portu lotniczego 5) dokonuje analizy wykorzystania sprzętu utrzymania lotniska w zależności od charakteru

	wykonywanych operacji w warunkach normalnych i szczególnych
14) stosuje zasady zapewnienia bezpieczeństwa realizowanych operacji lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa dokumentację lotniskową związaną z aspektami ochrony portu lotniczego 2) określa hierarchię ważności dokumentacji lotniskowej związanej z zapewnieniem ochrony portu lotniczego 3) objaśnia zadania służące ochronie przewożonych transportem lotniczym towaru oraz poczty 4) wskazuje środki służące ochronie przewożonych transportem lotniczym towaru oraz poczty 5) dobiera metody i środki ochrony przewozu towaru oraz poczty transportem lotniczym 6) stosuje procedury nadzoru w celu zapewnienia bezpieczeństwa, płynności i regularności operacji prowadzonych w porcie lotniczym
15) sporządza dokumentację związaną z prowadzeniem działań operacyjnych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia dokumenty stosowane przez służby operacyjne portu 2) określa zasady sporządzania dokumentacji związanej z prowadzeniem działań operacyjnych 3) sporządza dokumentację prowadzenia działań operacyjnych
16) stosuje przepisy polskiego i międzynarodowego prawa lotniczego	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa źródła i rodzaje przepisów polskiego i międzynarodowego prawa lotniczego 2) wymienia polskie i międzynarodowe przepisy prawa lotniczego 3) wymienia zadania służb operacyjnych z uwzględnieniem sytuacji kryzysowych zgodnie z wymogami polskich i międzynarodowych przepisów prawa lotniczego 4) stosuje przepisy polskiego i międzynarodowego prawa lotniczego w działaniach lotniskowych służb operacyjnych 5) określa działania lotniskowych służb operacyjnych zgodnie z przepisami prawa 6) wykorzystuje przepisy polskiego i międzynarodowego prawa lotniczego w działaniach lotniskowych służb operacyjnych, także w sytuacji kryzysowej
17) wykorzystuje technologie informatyczne podczas eksploatacji portów lotniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje aplikacje informatyczne opracowane dla lotniskowych służb operacyjnych 2) posługuje się technologiami informatycznymi podczas wykonywania czynności związanych z eksploatacją pola ruchu naziemnego 3) stosuje technologie informatyczne w procesach obsługi pasażerów i obsługi bagaży
18) korzysta z polskich i obcojęzycznych źródeł informacji dotyczących działalności lotniskowych służb operacyjnych	<ol style="list-style-type: none"> 1) posługuje się polskimi i obcojęzycznymi źródłami informacji dotyczącymi działalności lotniskowych służb operacyjnych 7) stosuje radarowe mapy pogodowe przygotowane do realizacji zadań operacyjnych lotniskowych służb operacyjnych 2) korzysta z internetowych baz danych informatycznych dotyczących bazy statków powietrznych i portów lotniczych
TLO.02.5. Organizacja działań lotniskowych służb operacyjnych	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:

1) charakteryzuje zadania lotniskowej służby kontroli lotniska, służby kontroli zbliżania, służby kontroli obszaru oraz służby meteorologicznej	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa funkcje służby kontroli lotniska 2) wyjaśnia zadania służby kontroli zbliżania 3) określa zadania służby kontroli obszaru 4) wyjaśnia zadania służby meteorologicznej
2) posługuje się mapami lotniczymi	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia mapy lotnicze wymienione w aktach prawnych regulujących transport lotniczy 2) odróżnia mapy lotniska od map przestrzeni powietrznej 3) posługuje się mapami operacyjnymi portu lotniczego 4) rozpoznaje klasy przestrzeni powietrznej na podstawie map przestrzeni powietrznej
3) charakteryzuje sprzęt, urządzenia i systemy wspomagające lotniskowe służby operacyjne, w tym systemy satelitarne	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia sprzęt i urządzenia wspomagające realizację zadań lotniskowych służb operacyjnych 2) rozpoznaje urządzenia wspomagające służby kontroli ruchu lotniczego 3) różnicuje systemy satelitarne używane przez kontrolerów ruchu lotniczego 4) dobiera sprzęt i urządzenia do realizacji zadań przez poszczególne lotniskowe służby operacyjne 5) korzysta ze sprzętu i urządzeń stosowanych przez poszczególne lotniskowe służby operacyjne
4) korzysta z informacji meteorologicznych	<ol style="list-style-type: none"> 1) odczytuje dane meteorologiczne na podstawie map 2) rozróżnia rodzaje depech meteorologicznych stosowanych w lotnictwie 3) odczytuje dane z depech meteorologicznych stosowanych w lotnictwie
5) charakteryzuje strukturę i elementy przestrzeni powietrznej	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje przestrzeń powietrzną podczas działań operacyjnych 2) objaśnia podział i strukturę przestrzeni powietrznej 3) wskazuje elementy przestrzeni powietrznej podczas realizacji działań operacyjnych
6) stosuje przepisy dotyczące eksploatacji płyt postojowych samolotów	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje zasady bezpieczeństwa na płycie postojowej samolotów (PPS) 2) opisuje zasady kontroli płyt postojowych samolotów (PPS) 3) wyznacza, zgodnie z przepisami, odpowiednie separacje podczas ustawiania samolotów na płycie postojowej (PPS)
7) korzysta z dokumentacji lotniskowych służb operacyjnych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje dokumenty stosowane przez lotniskowe służby operacyjnych do realizacji odpowiednich zadań 2) objaśnia procedury współpracy z Polską Agencją Żeglugi Powietrznej 3) stosuje procedury współpracy z Polską Agencją Żeglugi Powietrznej
8) pozyskuje informacje dla lotniskowych służb operacyjnych	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje proces pozyskiwania i przekazywania danych wykorzystywanych przez lotniskowe służby operacyjne 2) określa źródła informacji dla lotniskowych służb operacyjnych 3) dobiera sposoby pozyskania, przetwarzania i transmisji danych lotniskowych niezbędnych do realizacji zadań służb ruchu lotniczego 4) korzysta z różnych źródeł w celu pozyskania informacji meteorologicznych dla lotniskowych służb operacyjnych 5) pozyskuje informacje dotyczące sytuacji operacyjnej w porcie lotniczym

	6) komunikuje się z podmiotami funkcjonującymi w obszarze portu lotniczego w celu pozyskania informacji dla służb żeglugi powietrznej
9) stosuje zasady komunikacji lotniczej i naziemnej	1) określa procedury obowiązujące w komunikacji lotniczej i naziemnej przy wykorzystaniu dostępnych środków łączności 2) wskazuje priorytety w łączności 3) klasyfikuje środki łączności obowiązujące w komunikacji lotniczej i naziemnej 4) dobiera odpowiednie środki łączności radiowej do realizowanych zadań 5) prowadzi komunikację lotniczą z zastosowaniem odpowiednich środków łączności
10) opisuje zasady obsługi urządzeń oraz środków łączności stosowanych przez służby ruchu lotniczego	1) klasyfikuje rodzaje łączności wykorzystywane w porcie lotniczym 2) wyjaśnia zasady działania urządzeń i środków łączności wykorzystywanych przez służby ruchu lotniczego 3) obsługuje urządzenia oraz środki łączności stosowane przez służby ruchu powietrznego
TLO.02.6. Realizacja działań operacyjnych we współpracy ze służbami żeglugi powietrznej	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) stosuje procedury postępowania i określa priorytety zadań podczas współpracy ze służbami żeglugi powietrznej	1) określa procedury postępowania we współpracy ze służbami żeglugi powietrznej 2) dobiera procedury postępowania do zadań realizowanych we współpracy ze służbami żeglugi powietrznej 3) określa hierarchię ważności zadań przy współpracy ze służbami żeglugi powietrznej 4) współpracuje ze służbami żeglugi powietrznej
2) pozyskuje i przetwarza dane niezbędne do realizacji zadań służb żeglugi powietrznej korzystając z różnych systemów informatycznych	1) wskazuje dane niezbędne do realizacji zadań we współpracy ze służbami żeglugi powietrznej 2) korzysta z różnych systemów informatycznych w celu pozyskania danych niezbędnych do realizacji działań we współpracy ze służbami żeglugi powietrznej 3) rozróżnia systemy informatyczne wykorzystywane przez służby żeglugi powietrznej 4) przetwarza na potrzeby realizacji zadań dane operacyjne, w tym meteorologiczne, pozyskane z systemów informatycznych 5) interpretuje dane pozyskane z systemów informatycznych
3) prowadzi korespondencję radiotelefoniczną ze służbami żeglugi powietrznej	1) określa rodzaje urządzeń stosowanych w korespondencji radiotelefonicznej 2) określa zasady i priorytety w radiokomunikacji ze służbami żeglugi powietrznej 3) rozpoznaje zasady radiokomunikacji 4) redaguje komunikaty wykorzystywane w korespondencji radiotelefonicznej 5) określa procedury w korespondencji radiotelefonicznej ze służbami żeglugi powietrznej 6) stosuje normy obowiązujące w radiokomunikacji
4) współpracuje ze służbami żeglugi powietrznej	1) określa zadania zawodowe poszczególnych służb informacyjnych żeglugi powietrznej 2) rozpoznaje służby informacji lotniczej 3) opisuje zasady współpracy ze służbami informacji lotniczej

5) stosuje procedury alarmowania służb ratowniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa warunki stosowania procedur kryzysowych na lotnisku 2) wyszczególnia procedury obowiązujące podczas alarmowania służb ratowniczych 3) określa warunki i zasady wprowadzania, utrzymywania i odwoływania procedur na lotnisku 4) analizuje informacje dotyczące zapewnienia minimalnego akceptowalnego poziomu bezpieczeństwa
TLO.02.7. Prowadzenie działań w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa w porcie lotniczym	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) stosuje zasady bezpiecznego poruszania się po terenie portu lotniczego	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa zasady bezpiecznego poruszania się po terenie portu lotniczego i terminali w sytuacji zagrożenia 2) określa warunki dostępu do stref wyznaczonych w porcie lotniczym 3) określa lokalizację i funkcje środków i punktów kontroli dostępu 4) dobiera środki kontroli dostępu 5) wyszczególnia kategorie osób uprawnionych do przekraczania punktów kontroli dostępu
2) stosuje przepisy prawa i zasady związane z ochroną portu lotniczego	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje przepisy prawa krajowego i międzynarodowego w zakresie ochrony portu lotniczego 2) określa dokumentację lotniskową związaną z zapewnieniem bezpieczeństwa operacyjnego w portach lotniczych 3) ustala hierarchię dokumentacji lotniskowej związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa operacyjnego w portach lotniczych 4) wyjaśnia zasady kultury bezpieczeństwa lotniczego – „just culture” 5) redaguje komunikaty dla pasażerów i innych użytkowników lotniska dotyczące obowiązujących wymagań ochrony portu lotniczego
3) przewiduje skutki zagrożeń w porcie lotniczym	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa rodzaje zagrożeń bezpieczeństwa w portach lotniczych 2) identyfikuje rodzaje zagrożeń w porcie lotniczym 3) wskazuje typowe zagrożenia w odniesieniu do głównych procesów lotniskowych 4) określa wpływ różnych czynników na bezpieczeństwo w porcie lotniczym 5) określa wpływ „czynnika ludzkiego” na bezpieczeństwo w porcie lotniczym 6) wybiera odpowiednie metody do przeprowadzania analiz bezpieczeństwa dotyczące działalności operacyjnej w porcie lotniczym 7) stosuje wyjaśnienia dotyczące bezpieczeństwa działalności operacyjnej w porcie lotniczym
4) ocenia stopień zagrożenia bezpieczeństwa operacji lotniczych w porcie lotniczym	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa polskie i międzynarodowe przepisy prawa dotyczące zagrożeń w środowisku operacyjnym portów lotniczych 2) dobiera mierniki bezpieczeństwa operacji lotniczych w porcie lotniczym 3) przeprowadza analizę mierników w odniesieniu do wartości planowanych, akceptowalnych i skrajnych

	4) stosuje pomiary bezpieczeństwa operacji lotniczych w porcie lotniczym
5) stosuje metody zapobiegania zagrożeniom bezpieczeństwa operacji lotniczych w porcie lotniczym	<ol style="list-style-type: none"> 1) wskazuje sposoby i formy przeprowadzania przeglądów poziomu bezpieczeństwa komórek organizacyjnych portów lotniczych 2) określa zmiany związane z zapewnieniem bezpieczeństwa operacji lotniczych w porcie lotniczym 3) objaśnia skutki zmian związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa operacji lotniczych w porcie lotniczym 4) planuje procedury postępowania w warunkach kryzysowych funkcjonowania portu lotniczego 5) ocenia skuteczność wprowadzonych zmian w procedurach zabezpieczenia portu lotniczego
6) stosuje zasady powiadamiania i alarmowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa osób i mienia	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa zasady wprowadzania, utrzymywania, zawieszania, odwoływania procedur kryzysowych w porcie lotniczym 2) dobiera środki łączności do powiadomienia lotniskowych służb operacyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa osób i mienia 3) posługuje się środkami łączności do informowania użytkowników lotniska o wprowadzeniu lub odwołaniu procedur kryzysowych 4) rozpoznaje lotniskowe służby operacyjne będące adresatami komunikatu w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa osób i mienia 5) stosuje powiadomienia z wykorzystaniem odpowiednich środków łączności 6) formułuje precyzyjne komunikaty w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa osób i mienia
7) charakteryzuje urządzenia i systemy kontroli bezpieczeństwa w porcie lotniczym	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje urządzenia i systemy kontroli bezpieczeństwa w porcie lotniczym 2) rozróżnia urządzenia i systemy kontroli bezpieczeństwa w porcie lotniczym 3) planuje dobór urządzeń do kontroli bezpieczeństwa podróży i ich bagażu oraz towarów 4) dobiera urządzenia do kontroli bezpieczeństwa 5) wykonuje czynności związane z obsługą urządzeń do kontroli bezpieczeństwa stosowanych w celu ochrony portu lotniczego
8) uczestniczy w realizacji zadań służb operacyjnych w sytuacji zagrożeń	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa zasady współpracy służb operacyjnych lotniska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa 2) planuje realizację zadań lotniskowych służb operacyjnych w określonej sytuacji zagrożenia 3) wskazuje procedury postępowania w czasie alarmu ogłoszonego przez dyżurnego operacyjnego 4) ustala procedurę wprowadzania podmiotów zewnętrznych na teren portu lotniczego oraz ich wyprowadzania poza teren portu lotniczego 5) stosuje procedury związane ze współpracą z podmiotami zewnętrznymi
9) wykonuje czynności operacyjne związane z zapewnieniem bezpieczeństwa w porcie lotniczym	<ol style="list-style-type: none"> 1) dobiera formę ubezpieczenia portu lotniczego w warunkach normalnych i szczególnych 2) objaśnia zastosowanie planu działania w sytuacji zagrożenia 3) posługuje się planem działania w sytuacji zagrożenia

	<ol style="list-style-type: none"> 4) określa metody komunikowania się gwarantujące zapewnienie bezpieczeństwa w porcie lotniczym 5) redaguje komunikaty gwarantujące zapewnienie bezpieczeństwa w porcie lotniczym 6) stosuje działania związane z zabezpieczeniem lotniska
TLO.02.8. Język angielski zawodowy	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<ol style="list-style-type: none"> 1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku angielskim (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: <ol style="list-style-type: none"> a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie 	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta
<ol style="list-style-type: none"> 2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku angielskim w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: <ol style="list-style-type: none"> a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) 	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu 2) znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje 3) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu 4) układa informacje w określonym porządku
<ol style="list-style-type: none"> 3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku angielskim w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: <ol style="list-style-type: none"> a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru) 	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi 2) przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady) 3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko 4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze 5) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji

<p>4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku angielskim w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę</p> <p>2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia</p> <p>3) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób</p> <p>4) prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi</p> <p>5) pyta o upodobania i intencje innych osób</p> <p>6) proponuje, zachęca</p> <p>7) stosuje zwroty i formy grzecznościowe</p> <p>8) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji</p>
<p>5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku angielskim w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<p>1) przekazuje w języku angielskim informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)</p> <p>2) przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku angielskim</p> <p>3) przekazuje w języku angielskim informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym</p> <p>4) przedstawia publicznie w języku angielskim wcześniej opracowany materiał, np. prezentację</p>
<p>6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową:</p> <p>a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem angielskim</p> <p>b) współdziała w grupie</p> <p>c) korzysta ze źródeł informacji w języku angielskim</p> <p>d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne</p>	<p>1) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego</p> <p>2) współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe</p> <p>3) korzysta z tekstów w języku angielskim, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>4) identyfikuje słowa kluczowe i internacjonalizmy</p> <p>5) wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa</p> <p>6) upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne</p>
TLO.02.9. Kompetencje personalne i społeczne	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
<p>1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej</p>	<p>1) stosuje zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w środowisku pracy</p> <p>2) przyjmuje odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe</p> <p>3) respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy</p> <p>4) wyjaśnia, na czym polega zachowanie etyczne w zawodzie technik lotniskowych służb operacyjnych</p> <p>5) wskazuje przykłady zachowań etycznych w zawodzie technik lotniskowych służb operacyjnych</p>

2) planuje wykonanie zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1) omawia czynności realizowane w ramach czasu pracy 2) określa czas realizacji zadań 3) realizuje działania w wyznaczonym czasie 4) monitoruje realizację zaplanowanych działań 5) dokonuje modyfikacji zaplanowanych działań 6) dokonuje samooceny wykonanej pracy
3) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania	<ol style="list-style-type: none"> 1) przewiduje skutki podejmowanych działań, w tym skutki prawne 2) wykazuje świadomość odpowiedzialności za wykonywaną pracę 3) ocenia podejmowane działania 4) przewiduje konsekwencje niewłaściwego wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy
4) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany	<ol style="list-style-type: none"> 1) podaje przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje życia społecznego i gospodarczego 2) wskazuje przykłady wprowadzenia zmiany i ocenia skutki jej wprowadzenia 3) proponuje sposoby rozwiązywania problemów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych w nieprzewidywalnych warunkach
5) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje źródła stresu podczas wykonywania zadań zawodowych 2) wybiera techniki radzenia sobie ze stresem odpowiednio do sytuacji 3) wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej 4) przedstawia różne formy zachowań asertywnych jako sposobów radzenia sobie ze stresem 5) rozróżnia techniki rozwiązywania konfliktów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych 6) określa skutki stresu
6) doskonali umiejętności zawodowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) określa zakres umiejętności i kompetencji niezbędnych w wykonywaniu zawodu technik lotniskowych służb operacyjnych 2) analizuje własne kompetencje 3) wyznacza własne cele rozwoju zawodowego 4) planuje drogę rozwoju zawodowego 5) wskazuje możliwości podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych
7) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje sygnały werbalne i niewerbalne 2) stosuje aktywne metody słuchania 3) prowadzi dyskusje 4) udziela informacji zwrotnej
8) negocjuje warunki porozumień	<ol style="list-style-type: none"> 1) charakteryzuje pożądaną postawę człowieka podczas prowadzenia negocjacji 2) wskazuje sposób prowadzenia negocjacji warunków porozumienia
9) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów	<ol style="list-style-type: none"> 1) opisuje sposób przeciwdziałania problemom w zespole realizującym zadania 2) opisuje techniki rozwiązywania problemów 3) wskazuje, na wybranym przykładzie, metody i techniki rozwiązywania problemu
10) współpracuje w zespole	<ol style="list-style-type: none"> 1) pracuje w zespole, ponosząc odpowiedzialność za wspólnie realizowane zadania 2) przestrzega podziału ról, zadań i odpowiedzialności w zespole 3) angażuje się w realizację wspólnych działań zespołu

	4) modyfikuje sposób zachowania, uwzględniając stanowisko wypracowane wspólnie z innymi członkami zespołu
TLO.02.10. Organizacja pracy małych zespołów	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Uczeń:	Uczeń:
1) organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	1) określa strukturę grupy 2) przygotowuje zadania zespołu do realizacji 3) planuje realizację zadań zapobiegających zagrożeniom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia 4) oszacowuje czas potrzebny na realizację określonego zadania 5) komunikuje się z współpracownikami 6) wskazuje wzorce prawidłowej współpracy w grupie 7) przydziela zadania członkom zespołu zgodnie z harmonogramem planowanych prac
2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań	1) ocenia przydatność poszczególnych członków zespołu do wykonania zadania 2) rozdziela zadania według umiejętności i kompetencji członków zespołu
3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań	1) ustala kolejność wykonywania zadań zgodnie z harmonogramem prac 2) formułuje zasady wzajemnej pomocy 3) wydaje dyspozycje osobom wykonującym poszczególne zadania 4) monitoruje proces wykonywania zadań 5) opracowuje dokumentację dotyczącą realizacji zadania według panujących standardów
4) ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań	1) kontroluje efekty pracy zespołu 2) ocenia pracę poszczególnych członków zespołu pod kątem zgodności z warunkami technicznymi odbioru prac 3) udziela wskazówek w celu prawidłowego wykonania przydzielonych zadań
5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakości pracy	1) dokonuje analizy rozwiązań technicznych i organizacyjnych warunków i jakości pracy 2) proponuje rozwiązania techniczne i organizacyjne mające na celu poprawę warunków i jakości pracy

WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE TECHNIK LOTNISKOWYCH SŁUŻB OPERACYJNYCH

Szkoła prowadząca kształcenie w zawodzie zapewnia pomieszczenia dydaktyczne z wyposażeniem odpowiadającym technologii i technice stosowanej w zawodzie, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego oraz umożliwić przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych.

Wyposażenie szkoły niezbędne do realizacji kształcenia w kwalifikacji TLO.02. Obsługa operacyjna portu lotniczego i współpraca ze służbami żeglugi powietrznej

Pracownia portu lotniczego wyposażona w:

- stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, z urządzeniami wielofunkcyjnymi oraz projektorem multimedialnym,
- stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia) podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, z oprogramowaniem wspomagającym pracę służby operacyjnej,
- makietę lotniska o wymiarach minimum 3 m × 1,2 m, odzwierciedlająca podstawowe elementy infrastruktury wraz z otoczeniem, strefami podejścia i startu, elementami przeszkód wokół lotniska, zabudową wieży kontroli ruchu lotniczego, strażnicą lotniskowej straży pożarnej, zabudową terminalową i cargo, małym parkingiem,

- środki łączności przewodowej i bezprzewodowej – zestaw radiotelefonów do wewnętrznej łączności radiowej (jeden zestaw dla dwóch uczniów), telefony do łączności wewnętrznej (jeden zestaw dla dwóch uczniów),
- plansze obrazujące konstrukcje i zasady działania statków powietrznych oraz oznakowanie i napisy na statkach powietrznych,
- prezentacje przedstawiające usytuowanie poszczególnych elementów infrastruktury w obrębie lotniska, przykładowe mapy lotnisk, przeszkód lotniczych, plany zagospodarowania lotniska, topografii lotnisk oraz powierzchni ograniczających, plany sytuacyjne oraz profile pól wznoszenia i podejścia do lądowania statków powietrznych,
- mapy SID/STAR, mapy podejść instrumentalnych, mapy punktów nawigacyjnych VFR (Visual Flight Rules), mapy tras dolotowych i odlotowych, topografii lotniska, mapy przeszkodowe oraz mapy i dane meteorologiczne,
- plansze oraz prezentacje przedstawiające procesy obsługi w porcie lotniczym,
- przykładowy egzemplarz zbioru informacji lotniczych AIP (Aeronautical Information Publication),
- modele urządzeń oraz sprzętu do obsługi i zabezpieczenia funkcjonowania portu,
- opisy procedur postępowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu portu lotniczego,
- zestaw do udzielania pierwszej pomocy, opisy procedur postępowania podczas udzielania pomocy poszkodowanym i postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia,
- zdjęcia satelitarne obrazujące przykładowe porty lotnicze, filmy dydaktyczne dotyczące portu lotniczego, literaturę zawodową,
- przykładowe dokumenty operacyjne portu lotniczego, przepisy prawa lotniczego, aneksy ICAO, polskie i obcojęzyczne źródła informacji dotyczące działalności lotniskowych służb operacyjnych, obowiązujące akty prawne Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego.

Miejsce realizacji praktyk zawodowych: porty lotnicze oraz inne podmioty stanowiące potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół prowadzących kształcenie w zawodzie.

Liczba tygodni przeznaczonych na realizację praktyk zawodowych: 8 tygodni (280 godzin).

MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO DLA KWALIFIKACJI WYODRĘBNIONEJ W ZAWODZIE¹⁾

TLO.02. Obsługa operacyjna portu lotniczego i współpraca ze służbami żeglugi powietrznej	
Nazwa jednostki efektów kształcenia	Liczba godzin
TLO.02.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	30
TLO.02.2. Podstawy działania lotniskowych służb operacyjnych	150
TLO.02.3. Organizacja działań związanych z funkcjonowaniem portu lotniczego	270
TLO.02.4. Prowadzenie działań związanych z obsługą operacyjną w porcie lotniczym	300
TLO.02.5. Organizacja działań lotniskowych służb operacyjnych	230
TLO.02.6. Realizacja działań operacyjnych we współpracy ze służbami żeglugi powietrznej	80
TLO.02.7. Prowadzenie działań w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa w porcie lotniczym	150
TLO.02.8. Język angielski zawodowy	60
Razem	1270
TLO.02.9. Kompetencje personalne i społeczne ²⁾	
TLO.02.10. Organizacja pracy małych zespołów ²⁾	

¹⁾ W szkole liczbę godzin kształcenia zawodowego należy dostosować do wymiaru godzin określonego w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, przewidzianego dla kształcenia zawodowego w danym typie szkoły, zachowując minimalną liczbę godzin wskazanych w tabeli dla efektów kształcenia właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

²⁾ Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów.